

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve®

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI – FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN KAVRAMSAL ÇERÇEVE®

Giriş

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (UFRS) uygun finansal raporlamanın amacı, mevcut ve potansiyel yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflara, raporlayan işletme hakkında o işletmeye kaynak sağlamaya ilişkin kararlar verirken faydalı olacak finansal bilgiyi sağlamaktır (KÇ 1.2). Bu amacı gerçekleştirmek için ilgili bilginin Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve'de (bundan sonra Kavramsal Çerçeve olarak ele alınacaktır) yer alan niteliksel özellikleri karşılaması zorunludur. Finansal tablolar, ilgili ekonomik olguları hem kelimelerle hem de rakamlarla gerçeğe uygun bir şekilde temsil etmelidir; bu nedenle işletmeler, kalemlerin nasıl muhasebeleştirildiği ve ölçüldüğü ile ilgili hem rakamları (ana finansal tablolarda) hem de kelimeleri (dipnotlarda) raporlamalıdır.

Bu örnek olay çalışmasının amacı işletmelerin Kavramsal Çerçeve gerekliliklerine nasıl karşılık vermesine yönelik geniş bir anlayış geliştirmektir.

Örnek Olay Hakkında Bilgi

Finansal kurumunuza yatırım projeleri için finansman başvurusunda bulunan birkaç küçük kuruluşu kapsayan bir finansal analistsiniz. Onaylama sürecine geçmeden önce sizden başvuran işletmelerin finansal tablolarının niteliğine yönelik genel bir değerlendirme yapmanız beklenmektedir.

Siyah Ltd. ve Beyaz Ltd. şirketlerinin finansal tablolarını incelediniz. Bu işletmeler Buildland'de inşaat sektöründe faaliyet göstermekte ve finansal tablolarını UFRS'ye uygun olarak hazırlamaktadır. Ancak Buildland'de UFRS uygulamaları birkaç yıl önce başladı ve yerel uygulayıcıların standartlar konusunda yeterli tecrübesi bulunmamaktadır. Ayrıca UFRS'nin yerel uygulamasına ilişkin araştırmalar özellikle küçük işletmelerin UFRS uygulamalarında pek çok zorlukla karşılaştığını ve UFRS uyum derecelerinin çok düşük seviyede olduğunu ortaya koydu. Bu nedenle, herhangi bir işletmede yapılacak ilk adım (ki bu, finansal tabloların gözden geçirilmesi ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin raporlamanın genel çalışmasıdır), finansal tabloların nasıl hazırlandığına dair genel bir analiz yapmaktır.

Her işletme için stoklara yönelik bilgiler aşağıdaki gibidir:

- **Siyah Ltd.** (finansal tablolar denetlenmemiştir, mali yıl sonundan bir ay içinde yayımlanmıştır)

Finansal Durum Tablosu	Yıl 20X1 (Bin PB)
Varlıklar	
.....
Hammadde	125,000
Yarı Mamul	45,500
Mamul	242,000
.....

Not X: Stoklar

Stoklar maliyet değeri ile değerlenmiştir.

- **Beyaz Ltd.** (finansal tablolar denetlenmiştir, mali yıl sonundan üç ay içinde yayımlanmıştır)

Finansal Durum Tablosu	Yıl 20X1 (Bin PB)	Yıl 20X0 (Bin PB)
Dönen Varlıklar		
Stoklar	487,500	456,000
.....

Not X: Stoklar

Stoklar, maliyet deęeri ile net gerçekleřebilir deęerden dūřuk olan ile deęerlenmiřtir.

işletmenin hammaddesi (inşaat için malzeme), yarı mamul ve mamullerinden oluşan stokları bulunmaktadır. [Dolayısıyla işletme, her bir stok kaleminin dönem başı ve dönem sonu değerini, her türlü artış, azalış ve değer dūřüklüklerini dönem içinde raporlamaktadır.]

İlk Giren İlk Çıkar yöntemi (First-In-First-Out (FIFO)) inşaat sektöründe yaygın olduğu için hammadde stoklarında kullanılmaktadır. Yarı mamul ve mamuller 5 projede sürmektedir (3 tanesi devam etmekte, 2 tanesi ise bitmiştir). [Dolayısıyla işletme, her proje için konumunu ve inşa edilmekte olan daire sayısını bildirir].

Tartışma Soruları

Özellikle Kavramsal Çerçeve'de belirtilen ilkeleri göz önünde bulundurarak, her bir işletme tarafından mali tabloların sunumuna ilişkin bazı genel yorumları içeren kısa bir not hazırlayın.

ÖRNEK OLAYIN ÇÖZÜMÜ - FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Siyah Ltd.

Temel niteliksel özellikler ihtiyaca uygunluk ve gerçeğe uygun sunumdur. Varlıkların (stokların) değeri ihtiyaca uygunluğu karşılamaktadır. Ancak, gerçeğe uygun sunum, maliyet üzerinden ölçümden (ihtiyatlılığa saygı gösterilmeyebilir) ve stok türleri ve bunların ölçümüne ilişkin bilgi eksikliğinden (tamlik ve hatasızlık özellikler etkilenir) olumsuz etkilenir.

Birkaç destekleyici niteliksel özellik de etkilenmiştir. Finansal tablolar mali yıl bitiminden bir ay içinde yayımlandığında bilgiler zamanında sunulmuştur. Ancak işletmenin finansal tabloları denetlenmediğinden dolayı doğrulanabilirlik özelliğine sekte vurulmuştur. Ayrıca varlıklar dönen varlık ve duran varlık olarak sınıflandırılmadığından finansal tabloların anlaşılabilirlik özelliğine sekte vurulmuştur. Son ve en önemlisi bir yıllık veri raporlandığından dolayı karşılaştırılabilirlik özelliğine sekte vurulmuştur.

Beyaz Ltd.

Temel niteliksel özellik olan ihtiyaca uygunluk ve gerçeğe uygun sunum sağlanmış gözükmektedir. Varlıkların (stokların) değeri ihtiyaca uygunluğu karşılamaktadır. Ayrıca, işletme kullandığı stok türleri ve bunların ölçümü ile ilgili tüm bilgileri sağladığından, bilgiler gerçeğe uygun olarak sunulmuştur. Dipnotlarda sunulan ayrıntılar, rapor edilen bilgilerin tam olmasına katkıda bulunur.

Ayrıca bu örnek olayda destekleyici niteliksel özellikler de sağlanmıştır. Beyaz'ın finansal tabloları denetlendiğinden, bu da doğrulanabilirliğini destekler ve ilgili birleştirme (finansal durum tablosunda) ve ayrıntılar (dipnotlarda) anlaşılabilirliğin sağlanmasına yardımcı olur. Finansal tablolar, bilgilerin makul bir güncelliğini sağlayan yıl sonundan itibaren üç ay içinde yayımlanmıştır. İki yıl boyunca raporlanan veriler, zaman içinde karşılaştırılabilirliği sağlar ve FIFO yönteminin kullanılması, sektördeki diğer kuruluşlarla karşılaştırılabilirliği sağlar. Bu da gelecekteki nakit akışlarının tahmin edilmesini sağlar (böylece finansal tabloların ihtiyaca uygunluğunu artırır).